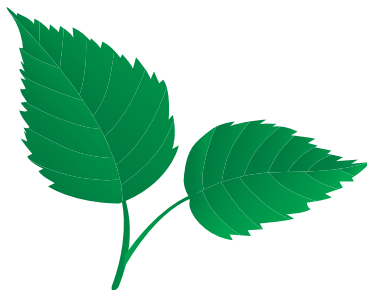

PUISTOKUMMIN KÄSIKIRJA

Helsinki

PUISTOKUMMIN KÄSIKIRJA

Helsinki

Teksti

Armi Koskela
Elina Nummi
Riitta Partanen

Kuvat

Elina Nummi
Riitta Partanen
Armi Koskela
Kaupunkiympäristön kuva-arkisto

Ulkoasu

Gravision

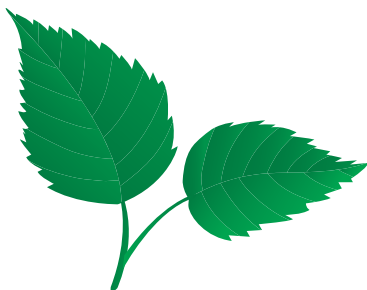
Kannen kuva

Hemmo Rättyä

Kiitokset

tekstin tarkistamisesta ja kommentoinnista aktiiviselle puistokummien joukolle sekä monille kollegoillemme.

SISÄLLYS

Tervetuloa vapaaehtoiseksi	
Helsingin viheralueille!	4
Missä puistokummi toimii?	4
Kuka voi olla puistokummi?.....	5
Ilmoittautuminen.....	5
Puistokummitoiminnan periaatteet	6
Toiminnan käytännöt ja organisointi	6
Sitoutuminen ja tehtävät.....	6
Toiminnasta raportointi	8
Tuki ja apu	10
Turvallisuus.....	11
Vakuutus ja korvausvelvollisuus	12
Viestintä	13
Kiittäminen ja edut.....	13
Hyvä tietää puistojen hoidosta	14
Puistokummi on ”puistoagentti”	14
Esitteet ja Puistokummi -kortti	14
Talkoot	16
Usein kysytyt kysymykset	16
Minne roskat?	16
Mitä ovat haitalliset vieraslajit?	17
Haluaisin haravoida lähipuistoani, miten toimin?	18
Mitä, jos toimittaja kysyy jotain?	18
Hyödyllisiä sivustoja	19
YHTEYSTIEDOT	20

Tervetuloa vapaaehtoiseksi Helsingin viheralueille!

Puistokummitoiminta on Helsingin kaupunkiympäristön toimialan organisoimaa viheralueilla tapahtuvaa vapaaehtoistoimintaa. Puistokummit osallistuvat ympäristöstä huolehtimiseen ja luonnon suojeluun muun muassa keräämällä roskia tai kitkemällä vieraskasveja.

Kaupungin toiminnassa painotetaan osallisuuden merkitystä. Hyvää kaupunkia tehdään yhdessä asukkaiden kanssa ja heille annetaan mahdollisuus vaikuttaa heitä koskeviin asioihin. Puistokummitoiminta antaa mahdollisuuden vaikuttaa oman asuinympäristön viihtyisyyteen ja luonnon monimuotoisuuden säilymiseen.

Puistokummitoiminnan kehittämisen aloitettiin vuonna 2005 silloisessa rakennusvirastossa valtuustotaloitteen pohjalta. Vapaaehtois- ja yritys yhteistyölle luotiin oma *Hyvä kasvaa Helsingissä* -brändi, ja vapaaehtoistyö sai tunnuksen *Hyvällä asialla*. Vuonna 2011 palkattiin vapaaehtoistyön koordinaattori koordinoimaan ja kehittämään toimintaa.

Tämä opas kertoo puistokummitoiminnan periaatteista ja käytännöistä.

Missä puistokummi toimii?

Puistokummien työn tulee aina kohdistua Helsingin kaupungin omistamille yleisille alueille. Yleisiä alueita ovat kaupungin puistot, metsät, niityt, vesistöjen varret, kadut ja katuviheralueet. Yksityiset tontit, kuten taloyhtiöiden pihat, eivät kuulu puistokummitoiminnan piiriin.

Puistokummit toimivat pääasiassa puistoissa ja luonnonmukaisilla alueilla. Myös katuviheralueilla toimiminen on mahdollista, kunhan kohteissa nou-

datetaan erityistä varovaisuutta liikenteen vuoksi. Puistokummi, joka keskittyy pelkästään roskien keräämiseen, saa valita toiminta-alueensa itse. Mikäli kummi kiinnostaa jokin muu tehtävä, esim. kesäkukkien tai ruusun hoito, voi niitä tehdä määrätyissä paikoissa. Näistä saa tietoa vapaaehtoistyön koordinaattorilta.

Kuka voi olla puistokummi?

Puistokummiksi voi ryhtyä kuka tahansa helsinkiläinen tai muu lähikuntalainen, joka haluaa toimia Helsingin yleisillä alueilla vapaaehtoisena.

Viralliset yhteisöt ja rekisteröityneet yhdistykset (kuten asukasyhdistykset, päiväkodit, koulut ja yritykset) voivat toimia puistokummiryhmänä. Tällöin joku yhteisöstä ilmoittautuu yhdyshenkilöksi ja hänen tietonsa kirjataan puistokummirekisteriin yhteisön nimen lisäksi. Yhdyshenkilö hoitaa yhteydenpidon puistokummiohjaajan ja vapaaehtoistyön koordinaattorin kanssa sekä raportoi vuosittain ryhmän puistokummitoiminnasta vapaaehtoistyön koordinaattorille.

Ilmoittautuminen

Puistokummiksi ilmoittaudutaan kaupunkiympäristön asiakaspalvelussa (Yhteystiedot käsikirjan sivulla 20). Ilmoittautumisen yhteydessä kummin tiedot merkitään rekisteriin. Rekisteriin merkitään kummin nimi, postiosoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero, joita tarvitaan yhteydenpitoa varten. Lisäksi haluamme puistokummien ilmoittavan syntymävuotensa, jotta voimme seurata puistokummien ikärakennetta. Rekisteriä voivat lukea vain puistokummitoiminnan kanssa tekemisissä olevat Helsingin kaupungin työntekijät. Rekisterissä olevia tietoja ei luovuteta ulkopuolisille.

Puistokummitoiminnan periaatteet

Puistokummitoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen. Vapaaehtoistoiminnan perusedellytyksenä on toiminnan vastikkeettomuus, joten toimintaan osallistuvalla henkilöllä ei makseta palkkaa tai kulukorvauksia. Henkilöt osallistuvat toimintaan oman valintansa ja motivaationsa mukaisesti. Vapaaehtoistoimintaa tehdään yhteisön, ympäristön tai muun kuin lähiomaisen hyväksi.

Puistokummitoiminnassa noudatetaan Helsingin kaupungin vapaaehtoistoiminnan periaatteita. Näitä ovat:

- vapaaehtoisuus ja palkattomuus
- vapaaehtoisen ja työntekijän roolien ero
- luottamuksellisuus ja vaitiolovelvollisuus
- luotettavuus ja sitoutuminen
- tasa-arvoisuus ja vastavuoroisuus
- suvaitsevaisuus ja yhdenvertaisuus
- osallisuus ja yhteisöllisyys
- merkityksellisyys ja toimijuus
- Helsingin kaupungin arvoihin ja vapaaehtoistoiminnan ohjeisiin ja periaatteisiin sitoutuminen
- vapaaehtoistoiminnasta apua saavan henkilön ja/tai tahon kunnioittaminen ja ohjeiden noudattaminen
- oikeus tukeen ja ohjaukseen
- toiminnan ilo

Toiminnan käytännöt ja organisointi

Sitoutuminen ja tehtävät

Puistokummin toivotaan sitoutuvan toimintaan vähintään vuodeksi. Toimintaan osallistutaan oman jaksamisen ja aikataulujen mukaan.

Puistokummit keräävät pääasiassa roskia. Ympäristömme viihtyisyyden kannalta roskaantuminen on yksi suurimpia ongelmia ja roskien poistamises-

sa riittää kaikille halukkaille tehtävää. Roskien keräämisen lisäksi puistokummit voivat tehdä myös muita viheralueiden hoitotoita, joissa ei tarvitse moottoroituja työvälineitä. Muista tehtävistä kuin roskien keräämisestä tulee sopia vapaaehtoistyön koordinaattorin kanssa. Tehtävien tulee noudattaa puistojen käyttö- ja hoitosuunnitelmia.

Omatoimiset tehtävät (ei vaadi mitään alkuohjeistusta):

- roskien siivoaminen

Muita mahdollisia tehtäviä (vaativat perehdytyksen ja ohjauksen):

- kitkeminen, mm. vieraskasvilajien
- puiden vesiversojen poisto
- kastelu
- avustus tapahtumissa
- avustus metsien risusavotassa
- kasvien istutus
- haravointi

Halutessaan puistokummi voi tehdä myös puistojen hyvinvointia edistävää valistusta sekä asennekasvatusta esimerkiksi roskaamisen vähentämiseksi. Tämän tulee tapahtua hyvässä hengessä ja asiallisesti. On hyvä, että puistokummi kertoo olevansa puistokummi valistusta tehdessään.

Kotakummit ovat puistokummien erityisryhmä ja he toimivat Vuosaa-
ren Uutelan ulkoilualueella, Skatan tilan läheisyyteen pystytetyllä kodalla. Kotaa pidetään auki viikonloppuisin kaikille asukkaille kotakummien avulla. Kotakummien tehtävänä on avata ovi, sytyttää tuli ja pitää sitä yllä sekä opastaa tulijoita kodan käytännöissä. Jos sinua kiinnostaa ryhtyä kotakummiksi, ole yhteydessä vapaaehtoistyön koordinaattoriin.

Kaupunginpuutarhalla toimii puistokummeja hoitamassa mm. ruusutarhaa. Toiminta ajoittuu kesäarkipäiviin klo 8–14 ja siihen voidaan ottaa hyvin rajattu määrä vapaaehtoisia. Voit kysyä vapaita paikkoja vapaaehtoistyön koordinaattorilta.

Puistokummit voivat olla apuna myös erilaisissa tapahtumissa, joita organisoidaan yleisille alueille. Puistokummeja on jo ollut apuna esimerkiksi Kallio Block Partyssa, kansainvälisessä voimistelutapahtumassa Gymnaestrassa ja Helsinki Biennaalissa. Vapaaehtoistyön koordinaattori ilmoittaa sähköpostitse sekä puistokummien Facebook- ja [vapaaehtoistoiminta.hel.fi](https://www.vapaaehtoistoiminta.hel.fi) -sivuilla tapahtumista, joihin kaivataan vapaaehtoisia. Sivujen osoitteet löydät tämän käsikirjan lopusta.

Jos sinulla on itselläsi ajatuksia puistokummitoiminnan mahdollisuuksien laajentamisesta ja haluaisit ryhtyä tekemään jotain, mitä tässä oppaassa ei mainita, ole yhteydessä vapaaehtoistyön koordinaattoriin. Ehdotuksesi voi olla toteutettavissa.

Toiminnasta raportointi

Koska suurin osa puistokummeista toimii itsenäisesti, toivomme, että puistokummit ilmoittavat vuoden aikana tehdystä puistokummitoiminnasta vuoden lopuksi vapaaehtoistyön koordinaattorille. Raportointiin on monia tapoja. Helpoiten voit ilmoittaa toiminnastasi sähköisellä lomakkeella, johon lähetetään linkki vuoden lopulla. Mikäli et halua tehdä ilmoitusta sähköisellä lomakkeella, voit tehdä ilmoituksen myös sähköpostitse, puhelimitse tai tekstiviestillä vapaaehtoistyön koordinaattorille. Lisäksi halukkaille puistokummeille lähetetään vuosittain puistokummikalenteri, johon voi merkitä tehdyt tunnit. Kalenteri sisältää lomakkeen, jolle voit kirjata palautteen vuoden aikana tekemästäsi puistokummitoiminnasta ja lähettää sen postitse. Postitus on maksuton. Vapaaehtoistyön koordinaattori lähettää kalenterin tilauslomakkeen kummeille loppuvuodesta.

Hyvä puistokummi!

Puistokummien tekemä työ yhteisten alueittemme hyväksi arvokasta. Se lisää ympäristömme kauneutta ja viihtyisyyttä hyvin tärkeää tehdä tämä näkyväksi ja kertoa siitä päättäjämielelle, näin toiminta saa sen ansaitseman huomion ja näkyväksi toiminnan tekee ennen kaikkea puistokummit kertomalla toiminnastaan.

Puistokummikalenteriin toivomme sinun merkitsevän toimittamasi aika. Tämä on näkyvyyden mittari. Palautteen saavat kutsun aina vuoden lopulla järjestettävään joulujuhlaan. Lähetä palaute mieluiten seuraavan vuoden maaliskuuhun mennessä. Voit antaa palautteen postitse ohessa olevalla lomakkeella. Voit antaa palautteen myös sähköpostilla osoitteeseen puistokummit@hel.fi tai puhelimitse numeroon 040-7190824. Palautteessa tulee mainita oma nimensä, jos haluat kutsun seuraavan vuoden joulujuhlaan.

Puistokummitoiminta ja talkoot: vapaaehtoistoiminta.hel.fi
www.facebook.com/helsinginpuistokummit
Puistokävelyt: helsinginpuistot.fi
Palaute: www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi/yhteystiedot/ Anna palautette
Fanita puistoja: www.facebook.com/puistot

Kansikuva: Kuutamouinti uimastadionilla / Helsingin kaupungin aineistopankki

Nimipäivät © Helsingin yliopiston almanakkatoimisto

Puistokummipalaute 2021

Nimi TERTTU TERHO

Työtunnit yhteensä 81 h

Alue, jossa työskentelen KALLIO
VALLILAN PIIRI

Muu palaute OLEN SAANUT PALJON
KITOSTA PUISTON KÄYTTÄJILTÄ. MINUS-
TA ROSKAAMINEN ON VÄHENTYNYT
- JA KUNTONI KOHENTUNUT.

Työtunnit ja palautteen voit antaa myös puistokummit@hel.fi, tai soittamalla tai tekstiviestinä numeroon 040-7190824, 1.3.2022 mennessä.

Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristö
Info: Hyvis
Tunnus 5001629
00003 VASTAUSLÄHETYS

Vastaanottaja
maksaa
postimaksun
Mottagaren
betalar
portot

Tuki ja apu

Puistokummien apuna ja tukena toimivat kaupunkiympäristön toimialan vapaaehtoistyön koordinaattori sekä alueelliset puistokummiohjaajat.

Vapaaehtoistyön koordinaattori vastaa kaupunkiympäristön toimialalla puistokummitoiminnasta. Hänen tehtäviinsä kuuluu puistokummitoiminnan kehittäminen sekä hallinnointi.

Vapaaehtoistyön koordinaattori pitää yhteyttä puistokummeihin pitkin vuotta lähettämällä tiedotteita tapahtumista sähköpostitse. Mikäli puistokumilla ei ole sähköpostiosoitetta käytössään, tiedotteet toimitetaan kirjeitse.

Ole yhteydessä vapaaehtoistyön koordinaattoriin

- mikäli yhteystietosi muuttuvat tai lopetat toiminnan, näin rekisteri pysyy ajan tasalla
- jos sinulla on ehdotuksia puistokummitoiminnan kehittämiseksi
- jos haluat tehdä jotain muuta kuin kerätä roskia
- ellet tavoita puistokummiohjaajasi.

Yhteystiedot löydät käsikirjan sivulta 20.

Puistokummiyhjaajat ovat apuna käytännön toiminnassa. He ovat joko Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos Staran tai yksityisen urakoitsijan palveluksessa sen mukaan, miltä toimijalta kaupunkiympäristön toimiala on kyseisen alueen kunnossapidon tilannut.

Ota yhteyttä puistokummiyhjaajasi, kun tarvitset neuvoja tai apua esim. roskien pois viennissä. Saat oman alueesi puistokummiyhjaajan yhteystiedot ilmoittautuessasi puistokummiksi.

Puistokummiyhjaajaan voi olla yhteydessä työpäivän aikana (ma–ke klo 8–15, to–pe klo 8–14) puhelimitse tai sähköpostitse.

Turvallisuus

Noudata toiminnassa aina varovaisuutta ja huolellisuutta, ettet itse joudu vaaraan tai aiheuta sitä toisille.

On suotavaa käyttää Hyvällä asialla -huomioliiviä töitä tehdessä. Näin myös muut alueella liikkujat tunnistavat sinut puistokummiksi, ja tietävät millä asialla liikut. Tämä on tärkeää, varsinkin jos tehdään muuta kuin kerätään roskaa, esim. hoidetaan kesäkukkia. Liikenne- ja katualueiden varrella liivin käyttö on hyvin tärkeää turvallisuuden takia.

Kun keräät roskaa, varo niiden joukossa olevia teräviä esineitä esimerkiksi lasinsirpaleita ja huumeneuloja. Lehti- tai roskakasoja ei tule kosketella käsin, vaan käytä haravaa tai roskapihtejä, ja poimi roskat aina pihdeillä.

Suosittellemme, että pidät mukana korkillista, pantitonta pulloa tai muuta suljettavaa, tiivistä astiaa, johon voit laittaa löytämäsi huumeneulat. Huumeneuloja sisältävät pullo ja astiat voi laittaa sekajäteastiaan. Neuloja ei saa laittaa suojaamattomina roska-astioihin tai roskapusseihin, etteivät ne pistä ketään, kun säkkejä kerätään. Jos sinulla ei ole astiaa, johon neulat voi kerä-

tä, jätä neulat paikoilleen ja ilmoita niistä puistokummiohjaajallesi tai vapaaehtoistyön koordinaattorille. Jos lähistöltä löytyy ruiskujen keräysastia, voit laittaa löytämäsi neulat sinne. Älä kuitenkaan kulje pitkiä matkoja kantaen mukana suojaamattomia neuloja.

Vapaaehtoiset eivät turvallisuussyistä saa käyttöönsä kaupungilta moottorityövälineitä emmekä voi antaa lupaa omienkaan moottorityövälineiden käytölle yleisillä alueilla.

Vakuutus ja korvausvelvollisuus

Kaupunki vakuuttaa puistokummit ryhmätapaturmavakuutuksella. Vakuutus on voimassa vapaaehtoistoimintaa suoritettaessa ja näihin tehtäviin välittömästi liittyvillä meno- ja paluumatkoilla. Ollakseen vakuutettu, pitää puistokummin tiedot löytyä puistokummirekisteristä.

Vakuutus korvaa julkisen terveydenhuollon piirissä olevat sairaanhoitokulut, esim. terveyskeskus-, poliklinikka- ja sairaalamaksut. Vakuutuksen perusteella korvataan myös lääkekulut ja matkakulut. Vakuutukseen ei sisälly vastuuvakuutusta eli se ei korvaa kolmannelle osapuolelle aiheutuneita vahinkoja.

Myös eläinten kuten koirien ja kynn puremat sekä ampiaisen, mehiläisen tai kimalaisen pistot kuuluvat vakuutuksen piiriin, mutta punkin puremat eivät.

Mikäli loukkaannut työskennellessäsi niin, että siitä aiheutuu terveydenhoitokuluja, ilmoita tapaturmasta välittömästi vapaaehtoistyön koordinaattorille. Hän lähettää sinulle korvaushakemuslomakkeen. Kulut maksetaan ensin itse ja korvausta haetaan kuitteja vastaan.

Puistokummien ei tarvitse korvata rikkoutuneita työvälineitä. Jos välineet menevät rikki, voit noutaa uudet roskapihdit tai liivit kaupunkiympäristön asiakaspalvelusta. Mikäli Staran tai urakoitsijan lainaamat välineet menevät rikki, ilmoita siitä välineet lainanneelle taholle tai vapaaehtoistyön koordinaattorille.

Puistokummiryhmien jäsenten tulee olla vakuutettuja sen organisaation puolesta, jonka nimissä ryhmä toimii, esim. rekisteröity yhdistys, päiväkotitai koulu. Mikäli kaikki ryhmän jäsenet halutaan puistokummitoiminnan vakuutuksen piiriin, pitää jokaisen toimintaan osallistuvan rekisteröityä puistokummiksi.

Viestintä

Tietoa puistokummitoiminnan ajankohtaisista asioista ja tapahtumista saat

- sähköpostilla tai postitetulla tiedotteella, mikäli sinulla ei ole sähköpostia
- vapaaehtoistoiminnan nettisivuilta, vapaaehtoistoiminta.hel.fi
- sosiaalisesta mediasta
facebook.com/helsinginpuistokummit
facebook.com/VapaaehtoistoimintaHelsinki
- vapaaehtoistoiminnan sähköisestä uutiskirjeestä, jonka voit tilata osoitteesta grupp.fi/tilauslomake/vapaaehtoisenuutiskirje.html

Kiittäminen ja edut

Kaupunkiympäristö kutsuu vuoden lopulla kaikki kummit yhteiseen kiitos-tilaisuuteen. Tilaisuudessa kerrotaan kuluneesta vuodesta ja nautitaan yhdessäolosta, tarjoiluista sekä vuosittain vaihtuvasta ohjelmasta. Vuosien varrella olemme olleet elokuvissa, teatterissa ja kuunnelleet musiikkiesityksiä. Tilaisuudessa ovat läsnä myös puistokummiohjaajat, vapaaehtoistyön koordinaattori ja muita toiminnasta kiinnostuneita kaupungin edustajia. Saat tilaisuuteen erillisen kutsun hyvissä ajoin. Meitä on monta, joten tilaisuuteen on ilmoittauduttava tarjoilujen ja tilojen oikean mitoituksen vuoksi.

Helsingin kaupunki järjestää koulutuksia, luentoja ja virkistystilaisuuksia kaikille kaupungin vapaaehtoistoimintaan osallistuville. Löydät tiedot näistä tapahtumista ja ohjeet ilmoittautumiseen vapaaehtoistoiminnan sivuilta vapaaehtoistoiminta.hel.fi.

Hyvä tietää puistojen hoidosta

Helsingissä on erityyppisiä viheralueita, joiden hoidon laatutasossa on eroja. Laatutasolla määritellään hoidon tavoitteet. Viheralueet jaetaan rakennettuihin puistoihin, avoimiin alueisiin (pellot ja niityt) ja metsäisiin alueisiin. Eniten hoitotöitä tehdään rakennetuissa puistoissa, jotka puolestaan jaetaan laatutasonsa mukaan edustuspuistoihin, käyttö- /oleskelupuistoihin ja suojaviheralueisiin.

Luonnonmukaiset alueet kuten niityt ja metsät pyritään pitämään mahdollisimman luonnontilaisina luonnonmonimuotoisuuden lisäämiseksi ja turvaamiseksi.

Puistokummi on ”puistoagentti”

Puistokummi on ylimääräinen, aktiivinen silmäpari maastossa ja mainio apu yleisten alueiden kunnossapidossa. Mikäli havaitset viher- tai katualueilla vauriota rakenteissa, kalusteissa, varusteissa tai kasvillisuudessa, tai jos löydät suurikokoista jätettä, ilmoita niistä kaupunkiympäristön asiakaspalveluun. Lisäksi jos haluat esittää puistoihin ja katuihin liittyviä toiveita, tee tämäkin asiakaspalvelun kautta. Sieltä palaute ohjautuu oikealle taholle. Asiakaspalvelun yhteystiedot löytyvät käsikirjan sivulta 20.

Puistokummit ja kaikki muutkin helsinkiläiset voivat esittää ideansa puistojen suunnitteluun asukaskyselyissä ja -tilaisuuksissa, joita järjestetään ajoittain. Kaupungilla on myös Kerrokantasi-palvelu, jossa kuntalaiset voivat kertoa mielipiteensä ja tulla kuulluksi erityyppisissä valmisteluun tulevista tai valmistelussa jo olevissa asioissa. Mielipiteet ovat muiden nähtävinä, kommentoitavina ja suosikkejaan voi äänestää. Kerrokantasi-palvelun löydät osoitteesta [kerrokantasi.hel.fi](https://www.helsinki.fi/kerrokantasi).

Esitteet ja Puistokummi -kortti

Puistokummitoiminnasta on tehty esite, jota puistokummit saavat hyödyntää halutessaan esitellä toimintaa. Voit pitää esitteitä mukana toimiessa-

si puistokummina. Jos joku tulee kysymään, että ”Mitä teet?” voit kertoa hänelle olevasi puistokummi ja kysyä, haluaisiko hän esitteen toiminnasta. Esitteitä saat koordinaattorilta tai asiakaspalvelusta.

Puistokummi saa ilmoittautumisen yhteydessä Puistokummi -kortin, jolla voi todistaa olevansa mukana puistokummitoiminnassa. Korttia ei tarvitse pitää mukana koko ajan, kun toimii puistokummina. Korttiin tulee kirjoittaa oma nimi.

HALUAISITKO sinäkin toimia vapaaehtoisena Helsingin puistojen hyväksi? Voit ilmoittautua puistokummiksi kaupunkiympäristön asiakaspalvelussa, osoitteessa Työpajankatu 8. Puistokummit osallistuvat omasta ympäristöstä huolehtimiseen ja sen viihteytyden lisäämiseen mm. roskaa keräämällä, sillä viheralueidemme käyttö on vilkasta ja palkatulla työvoimalla on täysi työ pitää puistot kunnossa.

ILMOITTAUTUMISEN yhteydessä täytetään sähköinen lomake, joka liittää sinut puistokummi- ja katuhoitajien kanssa. Samalla saat roskapöydän, Hyvällä asialla -huomioliivin, Puistokummi-kalenterin työtuntiesi merkittämistä varten ja Puistokummi-kortin. Kaikki puistokummit ovat ryhmätapaturmavakuutuksen piirissä.

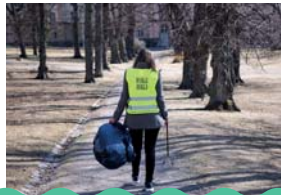
PUISTOKUMMITOIMINTAA koordinoi vapaaehtoistyön koordinaattori. Ole yhteydessä häneen, mikäli haluat tietää lisää.

Sähköposti: puistokummit@hel.fi
p. 040 719 0824

Lisätietoja:
Puistokummitoiminta:
vapaaehtoistoiminta.hel.fi
facebook.com/helsinginpuistokummit

Palauta puistoista ja kaduista:
09 310 22 111
hel.fi/kaupunkiymparisto/fi/yhteystedot/

Fanita puistoja:
facebook.com/puistot

HYVÄLLÄ ASIALLA

Talkoot

Kaupunki järjestää yhteistyökumppaneidensa kanssa erilaisia talkoita, joihin kutsumme mukaan myös puistokummeja. Esimerkkejä näistä ovat istutustalkoot, kitkentätalkoot ja siivoustalkoot. Löydät lisätietoa kaupunkiympäristön toimialan järjestämistä talkoista sivulta vapaaehtoistoiminta.hel.fi/tehtävä/talkoot. Vapaaehtoistyön koordinaattori lähettää puistokummeille kutsuja talkoisiin sähköpostilla.

Puistokummit voivat myös itse järjestää talkoita. Erittäin tervetulleita talkoita ovat haitallisten vieraskasvilajien kitkeminen ja viheralueiden siivoaminen. Siivoustalkoot voi ilmoittaa sivun puistotalkoot.hel.fi/fi kautta. Mikäli puistokummi innostuu järjestämään vieraslajien torjuntatalkoita, hän voi olla yhteydessä vapaaehtoistyön koordinaattoriin. Huomioitavaa on, että kaupunki ei vakuuta muita talkoolaisia kuin rekisteröityneet puistokummit. Talkookohteiden tulee olla kaupungin maalla olevia alueita, ei yksityisiä tontteja. Talkookohteista voi kysyä neuvoa vapaaehtoistyön koordinaattorilta. Myös työyhteisöt voivat järjestää talkootempauksia vaikka, osana omaa työhyvinvointipäivää.

Usein kysytyt kysymykset

Minne roskat?

- Jos autat puistojen puhtaanapidossa, laita keräämäsi roskat puistojen roska-astioihin.

- Mikäli puistossa on suuria jätteastioita tai syvässäiliötä, laita jäte ensisijaisesti niihin.
- Mikäli puiston jätteastiat ovat täynnä tai keräät useamman säkkillisen, säkitetyt roskat voi jättää jätteastioiden viereen. Jos lähistöllä ei ole yleisiä jätteastioita, jätä keräämäsi roskat johonkin helposti löydettävään ja autolla saavutettavaan paikkaan. Ilmoita jättämiesi säkkien tarkka sijainti puistokummiohjaajallesi viimeistään siivoamista seuraavana päivänä. Koska säkkeitä haetaan vain arkipäivinä olisi hyvä, ettei niitä jätetä maastoon perjantaina tai lauantaina. Säkit houkuttelevat lintuja ja muita eläimiä sekä saattavat kerätä ympärilleen lisää roskaa.

Mitä ovat haitalliset vieraslajit?

Haitalliset vieraslajit uhkaavat kotoperäisiä luonnonkasvejamme aggressiivisella leviämisellään. Haitallisia vieraslajeja ovat mm. jättipalsami, kurttturuusu, tattaret (esim. japanintatar ja tarhatatar), lupiini sekä piiskut.

Myrkyllisen jättiputken torjunnasta huolehtii kaupunki. Ilmoita kaikista havaitsemistasi jättiputkiesiintymistä kaupunkiympäristön asiakaspalveluun, jotta torjuntaa voidaan tehdä mahdollisimman laaja-alaisesti.

Puistokummit voivat järjestää porukalla vieraslajitalkoita sopimalla talkoista ja jätteen poisviennistä vapaaehtoistyön koordinaattorin kanssa.

Lisätietoja vieraslajeista löytyy osoitteesta vieraslajit.fi/ sekä hel.fi/helsinki/fi/asuminen-ja-ymparisto/luonto-ja-viheralueet/hoito/vieraslajit/.

Haluaisin haravoida lähipuistoani, miten toimin?

Jos puistokummi haluaa haravoida viheralueita, kannattaa olla ensin yhteydessä joko vapaaehtoistyön koordinaattoriin tai puistokummiohjaajaan. Apua syksyn lehtien haravoinnissa kyllä tarvitaan, mutta kysy ensin, missä kohteessa avustasi on eniten hyötyä.

Syksyisiin lehtiin suhtaudutaan eri tavalla kuin aiemmin. Nykyään lehdet pyritään mahdollisuuksien mukaan jättämään maastoon maatumaan. Näin ne toimivat maanparannusaineena: humuksenlisäajänä sekä viherlannoitteena. Pudonneet lehdet eivät ole roskia. Ne kuuluvat luontoon ja ovat tärkeitä luonnon kiertokulussa.

Useimmiten viherhoitajat murskaavat lehdet nurmen sekaan ruohonleikkurilla tai haravoivat ne istutusalueille. Paikoissa, joissa laatuvaatimus edellyttää lehtien poiston, lehdet kasataan mahdollisimman suuriksi kasoiksi teiden ja muiden kulkuväylien reunaan, josta ne haetaan pois koneilla. Pieniä kasoja sinne tänne ei toivota tehtävän, sillä niiden kerääminen on työlästä ja aikaa vievää. Lehtien pakkaamista muovisäkkeihin tulisi välttää, siitä syntyy turhaa muovijätettä. Kun haravoidaan kivituhkapintoja, on varottava kivien ja hiekan sekoittumista lehtiin. Luontomaisilta alueilta, kuten metsistä ja niityiltä, lehtiä ei kerätä eikä niitä edes murskata, vaan ne saavat maatua rauhassa kasvillisuuden sekaan.

Mitä, jos toimittaja kysyy jotain?

Vapaaehtoistyön koordinaattori vastaa yhteydenpidosta tiedostusvälineisiin ja antaa lausuntoja puistokummitoiminnasta. Voit toki kertoa omasta kummitoiminnastasi tiedostusvälineille, mutta koko toiminnasta tiedottamisesta sinun ei tarvitse vastata. Mikäli julkiset tiedostusvälineet ottavat sinuun yhteyttä liittyen puistokummitoimintaan, ohjaa heidät olemaan yhteydessä vapaaehtoistyön koordinaattoriin. On tärkeää, että mediayhteydet ovat yksissä käsissä.

Hyödyllisiä sivustoja

VAPAAEHTOISTOIMINTA.HEL.FI

vapaaehtoistoiminta.hel.fi on Helsingin kaupungin vapaaehtoistoiminnan sivut, joilta löytyy kaikki kaupungin tarjoamat vapaaehtoistoiminnan muodot. Sivuilta löytyy näin ollen myös puistokummitoiminta, kotakummitoiminta ja talkoot.

vapaaehtoistoiminta.hel.fi/tehtävä/puistokummit
vapaaehtoistoiminta.hel.fi/tehtävä/talkoot
vapaaehtoistoiminta.hel.fi/tehtävä/kotakummi
vapaaehtoistoiminta.hel.fi/tehtavat/vieraslajitalkoot/

PUISTOTALKOOT.HEL.FI

puistotalkoot.hel.fi –sivuilla voit ilmoittaa omat ympäristön siivoustalkoot. Näin saat lainaasi siivousvälineet ja talkoissa kerätty jäte haetaan pois.

FACEBOOK

facebook.com/helsinginpuistokummit on puistokummien oma Facebook-sivusto, jossa ilmoitellaan ajankohtaisista asioista. Sivustolla voi myös keskustella ja kysyä mieltä askarruttavista asioista.

facebook.com/VapaaehtoistoimintaHelsinki sivulta löytyy tieto kaikesta Helsingin kaupungin tarjoamasta vapaaehtoistoiminnasta.

Kaupunkiluonto Helsingissä, facebook.com/puistot, on Helsingin viheralueiden oma Facebook-sivusto. Sieltä löytyvät puistojen tapahtumailmoitukset, kuten puistokävelyt ja ajankohtaiset asiat puistojen kasvillisuuteen liittyen.

YHTEYSTIEDOT

Vapaaehtoistyön koordinaattori
p. 040 719 0824, puistokummit@hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala, asiakaspalvelu
p. 09 310 2211
Käyntiosoite: Työpajankatu 8, 00580 Helsinki
hel.fi/kaupunkiymparisto/fi/yhteystiedot

Oman ohjaajani yhteystiedot

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Roskajoukko

Puistokummit tää onkin sakki oiva
puistoissa ja kaduilla ahkeroiva.
Aamuin, illoin, milloin vaan
lähdemme happea haukkaamaan.
Mukana tietysti pihdit ja keltainen liivi,
ettemme haamuina pusikoissa hiivi.
Ulkoilu on meille asia tärkeä,
ja roskien keruussa paljolti järkeä.
Jos maassa vaikka vaan yksi roska,
niin päivän päästä jo koko moska.
Pitäähän ne silloin kerätä pois,
että asukkailla puhdasta katsella ois.
Ei muuta kuin käteen koppa
ja liikkeelle koko kroppa.

Pihtien päähän roska tai viisi,
äkkiä taas se tunti kiisi.
Poskille puna ja iloinen mieli
se ainakin hyvästä olostä kielii.
Jokainen halukas voi mukaan tulla,
jos vain pientä luppoaikaa on sulla.
Siisti ympäristö on kaiken A ja O,
eiks ´ se vaan niin oo!

Lauha Pajunen, puistokummi

